

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра новітньої історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ШКІЛЬНИЙ ТУРИЗМ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
Вибірковий блок
вид дисципліни

01 Освіта/Педагогіка
014 Середня освіта
перший (бакалаврський)
Середня освіта (історія)
Вчитель історії в спеціалізованій школі з поглибленим
вивченням суспільно-гуманітарних дисциплін
вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2021/2022

Семестр 8

Кількість кредитів ECTS 3

Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Форма заключного контролю іспит

Викладач: канд. іст. наук, доц. Сморжевська О.О.

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. 2021 р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробниця: Смержевська О.О., канд. іст. наук, доц.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри новітньої історії України

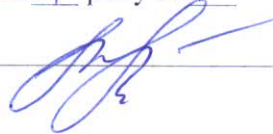
(Андрій ПИЖИК)

Протокол № 11 від « 29 » 06 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від « 26 » 08 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії

(Наталія ТЕРЕС)

1. **Мета дисципліни** – ознайомити з особливостями сучасного шкільного туризму; його цілями, завданнями та специфікою в різних регіонах України.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знати основні події світової історії та історії України; орієнтуватися в світових суспільно-історичних процесах; орієнтуватися в географії та краєзнавстві України

Вміти самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів; орієнтуватися в історичних процесах та явищах.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Шкільний туризм – важлива складова національного, патріотичного, культурного, громадянського розвитку учнів/учениць. Він на практиці дозволяє зрозуміти важливість та необхідність гармонійного розвитку особистості – як формування світогляду, так і фізичні навантаження сприяють цьому. Туристична діяльність учнів/учениць сприяє формуванню історико-культурної, соціальної, громадянської компетентності. Також завдяки шкільному туризму відбувається залучення учнів/учениць до краєзнавчої, археологічної, пошуково-дослідницької діяльності. Шкільний туризм у різних формах (походи, екскурсії, гуртки тощо) сприяє усвідомленню ціннісного потенціалу історико-культурної спадщини та її значення в житті людини й суспільства.

4. **Завдання (навчальні цілі)** – формувати здатність та вміння практично застосовувати теоретичні знання шляхом створення цікавих та корисних екскурсійних маршрутів для учнів/учениць; організувати роботу історико-краєзнавчих гуртків; організувати віртуальну туристичну діяльність; ораторська та організаторська майстерність; знати сучасні теоретичні та практичні основи навчання історії в основній (базовій) та профільній середній школі.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати глосарій курсу, основну літературу та джерельну базу до вивчення курсу, методологічні аспекти вивчення шкільного туризму	Лекція	Модульний контроль; Іспит	5%
1.2	Знати історію шкільного туризму в Україні.	Лекція	Модульний контроль; Іспит	5%
1.3	Знати форми шкільного туризму	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Робота на семінарському занятті; Тест	10%
2.1	Вміти розробляти екскурсійні маршрути з врахуванням історико-краєзнавчих особливостей місцевості	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Робота на семінарському занятті; Тест; Іспит	25%
2.2	Вміти розробляти віртуальні туристичні маршрути. відвідування музеїв тощо	Лекція Семінарське заняття	Робота на семінарському занятті;	25%

		Самостійна робота	Іспит	
2.3	Вміти виділяти специфіку шкільного туризму в світі	Лекція	Іспит	5%
2.4	Вміти використовувати сучасні технології у вивченні шкільного туризму.	Лекція Семинарське заняття	Робота на семінарському занятті;	5%
2.5	Вміти провести аналіз різних форм шкільного туризму з точки зору компетентнісного підходу	Семинарське заняття	Робота на семінарському занятті;	10%
2.6	Вміти формувати відео-, аудіо- та текстові розробки задля зацікавлення широкої аудиторії історико-культурною тематикою.	Семинарське заняття	Робота на семінарському занятті;	5%
4.1	Розуміти тенденції розвитку шкільного туризму на сучасному етапі.	Лекція, семинарське заняття	Робота на семінарському занятті.	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни										
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	4.1	
23. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).		+	+	+	+	+	+	+	+		
30.2 Враховує психолого-вікові особливості учнів старших класів організовує роботу вчителя, веде діалог.		+		+	+		+	+	+		
31.2 Володіє практичними навичками організації та проведення екскурсій в музеях.	+	+	+	+	+		+		+	+	
32.2 Уміти проводити дискусію та аналіз найбільш значних подій, фактів, явищ в історії України.	+	+	+	+	+	+	+		+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів/студенток:

- семестрове оцінювання:

1. Робота на семінарських заняттях: РН2.1, РН 2.2, РН2.3, РН2.4, РН4.1 - 40 балів/24 бали*.
2. Самостійна робота 1 та 2 (тест): РН1.3, РН2.1 – 10 балів/6 балів.
3. Модульний контроль 1 та 2: РН1.1, РН1.2 – 10 балів/6 балів.

* максимальний бал/пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання - іспит;

- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом - 40 балів;

- результати навчання, які будуть оцінюватись – знання основних праць, пов'язаних з вивченням шкільного туризму; знання форм шкільного туризму; історико-краєзнавча та географічна специфіка шкільного туризму; історія шкільного туризму в Україні та світі, його сучасні тенденції; вміння розробити та презентувати цікавий і пізнавальний туристичний маршрут, екскурсію, відвідування музею.

- форма проведення і види завдань – письмовий іспит, в білеті 2 запитання, які потребують розгорнутої відповіді (кожна відповідь на запитання оцінюється від 0 до 20 балів);

- Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів.

- Студент/студентка не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрали менше ніж 36 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Оцінювання студентів/студенток здійснюється у двох формах: поточний контроль (робота на семінарських заняттях, тестування) і підсумковий контроль (іспит).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, поточний контроль 60 балів; підсумковий контроль – 40 балів).

Поточний контроль			Підсумковий контроль (іспит)
60 балів (максимум)			
Семінарські заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	
40 балів (максимум)	10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	40 балів (максимум)
24 бали (мінімум)	6 балів (мінімум)	6 балів (мінімум)	24 бали (мінімум)

ПЕРЕЛІК ВИДІВ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ НА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ ТА ЇХ ОЦІНКА

На семінарських заняттях оцінювання здійснюється за 12-ти бальною шкалою, яка в подальшому переводиться в залікові бали. Результати роботи на семінарському занятті оголошуються студентам/студенткам індивідуально після кожного семінарського заняття.

Види роботи на семінарському занятті	Максимальна кількість балів
Доповідь на семінарському занятті	5
Доповнення на семінарському занятті	3
Участь у дискусії на семінарському занятті	3
Узагальнення, підведення підсумку семінарського заняття	2
Підготовка і захист презентації	5
Письмова самостійна робота на семінарському занятті	5
Експрес-контроль на семінарському занятті	1

Таблиця переведення балів за роботу на семінарських заняттях у залікові бали

Залікові бали	Набрана кількість балів на семінарських заняттях (14 занять)
40	164-168
39	159-163
38	156-158
37	152-155
36	148-151
35	144-147
34	140-143
33	136-139
32	132-135
31	128-131
30	124-127
29	120-123
28	116-119
27	112-115

26	108-111
25	104-107
24	100-103
23 бали і менше не зараховуються оскільки становлять менше 60%	Менше 100 балів не зараховуються оскільки становлять менше 60% і в залікові бали не переводиться

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів/студенток є опрацювання ними як окремих тем програми дисципліни в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу винесеного на самостійне опрацювання здійснюється у формі тестування. Самостійна робота студентів/студенток оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи у тестовій формі (від 0 до 10 балів):

20 запитань

- а) вірна відповідь на одне запитання – 1 бал;
- б) невірна відповідь – 0 балів.

Таблиця переведення тестових балів за самостійну роботу в залікові бали

Бали за самостійну роботу за результатами тестування	Залікові бали
19-20	10
17-18	9
15-16	8
13-14	7
11-12	6
Менше 11 балів не зараховуються оскільки становлять менше 60% і в залікові бали не переводиться	

ПІДСУМКОВА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

По завершенні вивчення дисципліни студенти/студентки пишуть підсумкову контрольну роботу (з використанням тестових технологій). Контрольна робота проводиться у письмовій тестовій формі і виконується на останній лекції. На підсумкову контрольну роботу виноситься перевірка розуміння студентами/студентками змісту і втілення ключових ідей шкільного туризму в системі шкільної освіти України.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати за підсумкову контрольну роботу - 10 балів.

Критерії оцінювання контрольної роботи у тестовій формі: 10 запитань

- а) вірна відповідь на одне запитання – 1 бал;
- б) невірна відповідь, відсутність відповіді – 0 балів.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль знань студентів/студенток у формі іспиту

Екзаменаційний білет з дисципліни «Шкільний туризм» містить 2 питання, кожне з яких оцінюється у діапазоні від 0 до 20 балів.

Критерії оцінок з окремих екзаменаційних завдань:

- глибоке, теоретично обґрунтоване, фактологічно наповнене розкриття питання – 18-20 балів;
- розкриття питання з фактологічною аргументацією – 15-17 балів;
- неповне розкриття питання – 12-14 балів;
- висвітлення окремого аспекту питання – 1-11 бали;
- відсутність відповіді з питання – 0 балів.

Студенти/студентки, які дали відповідь на всі питання екзаменаційного білету і набрали не менше 24 балів, додають у свій актив певну суму балів, яка додається до балів, набраних за результатами поточного контролю.

Для студентів/студенток, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів необхідно у визначені викладачами дні пройти співбесіду з пропущених семінарських занять і лекцій з тим, щоб набрати критичний мінімум і допуститися до перескладання іспиту.

При простому розрахунку отримаємо:

	Поточне оцінювання	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план лекцій, семінарських занять і самостійної роботи

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Вступ. Глосарій курсу. Огляд літератури та джерельної бази до вивчення курсу «Шкільний туризм». Методологічні аспекти вивчення шкільного туризму	2		4
2	Тема 2. Історія шкільного туризму в Україні	2		8
3	Тема 3. Форми шкільного туризму	4	2	10
4	Тема 4. Історико-географічна специфіка шкільного туризму в Україні	2	4	10
5	Тема 5. Краєзнавчий потенціал шкільного туризму в Україні	2	4	10
6	Тема 6. Віртуальний туризм	2	2	10
7	Тема 7. Шкільний туризм: світовий досвід	1	2	8
	Підсумкова контрольна робота (тест)	1		
	ВСЬОГО	16	14	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – 16 год.

Семінарських занять – 14 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендована література та джерела:

Основні:

1. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму. Навчальний посібник. Київ: Знання, 2013. 334 с.
2. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник. Київ: Знання, 2018. 271 с.
3. Матвійчук Л.Ю., Папп В.В. та ін. Туризм. Бакалаврський курс: навч. посібник / За заг. ред. проф. Паппа В.В. Мукачево: РВЦ МДУ, 2016. 532 с.
4. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристично-краєзнавчих подорожей. Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2010. 247 с.
5. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ: «Альтерпрес», 2018. 352 с.
6. Петринка Л.В. Географія туризму. Частина 1. Харків: «Основа», 2017. 95 с.
7. Смірнов І. Г. Логістика туризму : навч. посібник. Київ: Знання, 2009. 444 с.
8. Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Цехмістрова Г.С. Педагогіка туризму. К.: Видавничий дім «Слово», 2004. 296 с.
9. Чеховська Л.Я. Основи краєзнавчо-туристичної діяльності: навч. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 172 с.

Додаткові:

1. Culture and Creativity / European Commission. https://culture.ec.europa.eu/eac/sources_info/studies/studies_en.html
2. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х : ХНАМГ, 2010. 294 с/
3. Божко Л. Д. Віртуальний туризм: нові віяння // Культура України, 2015. Вип. 49. С. 151-160.
4. Котик Л., Білецький М. Віртуальний туризм як можливість популяризації історико-культурних пам'яток Сколівського району Львівської області // Історико-культурні пам'ятки Прикарпаття та Карпат – важливі об'єкти розвитку туризму: матеріали науково-практичної конференції (21-22 березня 2019 р., м. Львів). Львів: ЛІЕТ, 2019. <https://www.academia.edu/41894400>
5. Матвійчук Л. Ю., Лепкий М.І., Косенко С.А. Шляхи модернізації та вдосконалення туристичних маршрутів за допомогою новітніх технологій // Науковий вісник МДУ: журнал наукових праць. Мукачево: Вид-во МДУ, 2017. №21 (17). С.69-76.
6. Матвійчук Л.Ю., Лепкий М.І., Лютак О.М. Механізми створення геоінформаційної системи туристичних ресурсів: монографія. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2017. 208 с.
7. Мацюк О.Я. Замки і фортеці Західної України. Історичні мандрівки. Львів: Центр Європи, 2015. 192 с.
8. Мельничук М., Зейко В. Вікові та соціальні особливості туристичної активності школярів та молоді Волинської області // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія географія. 2018. Вип. 1 (44). С. 112-117.
9. Шевелюк М.М. Поняття культурного туризму та його класифікації // Питання культурології, 2020. № 36. С. 99-109.

10. Додаткові ресурси:

1. Відвідай. Туроператор. <https://vidviday.ua/>
2. Всеосвіта. <https://vseosvita.ua/>
3. Закон України «Про туризм». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Кафедра новітньої історії України <http://novitukr.history.knu.ua/>
5. Музейний портал. <https://museum-portal.com/>
6. На Урок. Освітній проект. <https://naurok.com.ua/>